

Tietohaarukka

Koostetut herkut 2024

Ruokatieto

Tilastotietoa ruokaketjusta

Tietohaarukka on monipuolinen tilastopaketti, joka kattaa koko ruokaketjun pellolta pöytään. Tässä koosteessa avataan keskeisimpiä ruokaketjun toiminnasta kertovia tilastoja. Tilastojen lomaan on nostettu myös kiinnostavia lisätietoja esimerkiksi ruokaketjussa toteutetuista vastuullisuusteoista.

Tietohaarukan taskukokoinen versio on tilattavissa, ja sähköinen versio luettavissa osoitteessa ruokatieto.fi/tietohaarukka.

Sisältö

- MAA- JA KALATALOUDEN RAKENNE
- RUOANTUOTANTO
- ELINTARVIKETEOLLISUUS
- PÄIVITTÄISTAVARAKAUPAT
- ELINTARVIKKEIDEN KULUTUS

Suomalainen ruokaketju lukuina

Tietohaarukan **liki 100 tilastoa** on koottu eri asiantuntijälähteistä. Tuoreimmat tiedot ovat pääosin vuodelta 2023. Mukana on myös tietoja aiemmilta vuosilta ja kansainvälisiä vertailulukuja, mikä mahdollistaa suomalaisen ruokaketjun kehityksen ja erityispiirteiden tarkastelun.

Suomi on maailman pohjoisin maatalousmaa. Pohjoinen sijainti koetaan usein ruoantuotannon haasteena, mutta siitä on myös hyötyä. Esimerkiksi torjunta-aineiden ja eläintautien hoitoon käytettyjen antibioottien määrä on Euroopan alhaisimpia.

Suomen omavaraisuusaste on korkea useimpien yleisesti käytettyjen elintarvikkeiden osalta. Suomalaisia elintarvikkeita arvostetaan myös Suomen ulkopuolella, sillä niiden raaka-aineet ovat puhtaita ja ruoantuotannon osaaminen on huipputasoa.

Ruoka luo työtä Suomeen

ELINTARVIKE- JA
JUOMATEOLLISUUS
TYÖLLISTÄÄ

40 000

HENKILÖÄ

KOKO ELINTARVIKESEKTORI
TYÖLLISTÄÄ

320 000

HENKILÖÄ

RAVITSEMISTOIMINTA
TYÖLLISTÄÄ

68 000

HENKILÖÄ

MAATALOUS
TYÖLLISTÄÄ

66 000

HENKILÖÄ

PÄIVITTÄIS-
TAVARAKAUPPA
TYÖLLISTÄÄ

64 000

HENKILÖÄ

RUOKAKETJU
LUO TYÖTÄ MYÖS
PAKKAUSTEOLLISUUDEN,
KULJETUKSEN,
VIESTINNÄN JA
KASVATUKSEN
ALOILLE.

Lähde: Luonnonvarakeskus

Maa- ja kalatalouden rakenne

Maatalous- ja puutarhayritykset

- Vuonna 2023 Suomessa oli noin 42 000 maatalous- ja puutarhayritystä. Yritysten lukumäärä on laskenut huomattavasti vuosituhannen alusta.
- Maatiloista 10 % (4 140) oli luomutiloja.
- 85 % yrityksistä oli yksityishenkilöiden omistamia ja yrittäjien keski-ikä oli 50 vuotta.

Vuonna 2024 maatiloista 78 % on sitoutunut ympäristö-sitoumukseen.

Maataloudella on tärkeä rooli, kun Suomi pyrkii hiilineutraaliksi. [Tutustu päivitettyyn MTK:n ja SLC:n ilmastotiekarttaan tästä.](#)

Yrityksen Päätuotantosuunta	2010, Lkm	2023, Lkm
Lypsykarjatalous	10 205	4 226
Naudanlihan tuotanto	3 080	2 538
Muu nautakarjatalous	1 270	278
Sikatalous	1 355	378
Siipikarjatalous	375	369
Muu laidunkarja	3 544	713
Viljanviljely	20 927	13 645
Muu kasvinviljely	13 092	16 841
Kasvihuonetuotanto	1 371	593
Avomaan puutarhatuotanto	1 696	1 269
Sekamuotoinen tuotanto	2 568	1 421
Yhteensä	59 483	42 271

Lähde: Luonnonvarakeskus, Ruokavirasto, Tilastokeskus, MTK

Kotieläintilat

- Suomalaiset kotieläintilat ovat yhä suurempia eläinluvultaan. Eläintiheysindeksi (eläinyksikkö/peltohehtaari) on Suomessa kuitenkin pienempi kuin useissa muissa EU-maissa.
- Iso osa kotieläintiloista saa [hyvinvointikorvausta](#). Sitä maksetaan eläinten hyvinvointia parantavista toimenpiteistä, jotka ylittävät lakisääteiset vaatimukset. Nautatiloista 63 %, sikatiloista 79 % ja siipikarjatilasta 77 % saivat korvausta vuonna 2023.

Keskieläinluku, kpl/tila	2005	2015	2023
Siat	454	929	1 428
Naudat	45	74	106
Siipikarja	5 474	10 587	32 084
Lampaat	51	114	105

Uusi eläinsuojelulaki astui voimaan 1.1.2024. Siinä kielletään mm. uusien parsinavettojen ja porsitushäkkien rakentaminen. Myös nautojen jaloitteluvaatimusta on tiukennettu

Lähde: Luonnonvarakeskus, Ruokavirasto, Eurostat

Kalatalouden lukuja

- Vuonna 2022 kaupallisia kalastajia oli rekisteröitynä sisävesille 1 637 ja merialueelle 2 136.
- Vuonna 2022 Suomessa oli yhteensä 345 kalanviljelylaitosta. Määrä on vähentynyt, esimerkiksi vuonna 2010 vastaava luku oli 485 kpl.
- Kalanjalostuksen tuotot verrattuna muihin kalatalouden tuottoihin ovat kasvaneet viime vuosien aikana.

Kalatalouden tuotot 2022	Milj. €
Kaupallinen kalastus merellä	37,7
Kaupallinen kalastus sisävesillä	13,5
Vesiviljely	101,1
Kalanjalostus	437,7
Kalatukkukauppa	290,9
Kalan vähittäiskauppa	60,9

WWF:n [Kalaopas](#) auttaa tekemään vastuullisia kalavalintoja. [Satokausikalenterista](#) löydät kuukausittain sesongissa olevat kalat.

Kalanviljelylaitokset 2022	Kpl
Meri, yhteensä	111
Ruokakalalaitokset	89
Poikaslaitokset	28
Luonnonravintolammikkoviljelijät	0
Sisävesi, yhteensä	234
Ruokakalalaitokset	47
Poikaslaitokset	80
Luonnonravintolammikkoviljelijät	129

Lähde: Luonnonvarakeskus

A close-up photograph of several golden-brown grass seed heads, likely from a species of grass, against a blurred background of more grass and a light sky. The seed heads are in sharp focus, showing their intricate structure. A white horizontal line is positioned across the middle of the image, with the text 'Ruoantuotanto' centered on it.

Ruoantuotanto

Elintarvikeomavaraisuus

Tuotannon %-osuus kulutuksesta	2005	2023
Nestemäiset maitotuotteet	112	94
Naudanliha	89	90
Sianliha	116	101
Siipikarjanliha	103	86
Kananmunat	120	118
Leipäviljat	102	117
Vehnä	105	118
Ruis	37	112
Kaura	128 ¹⁾	143
Sokeri	92	56
Tomaatti	62	59
Kurkku	74	94
Mansikka	67	61
Omena ²⁾	21	21

1) Vuonna 2010. 2) Ei sisällä kotipuutarhatuotantoa

- Suomen elintarvikeomavaraisuusaste on korkea useimpien yleisesti käytettyjen elintarvikkeiden osalta.
- Vuonna 2022 Suomi sijoittui ruokaturvassa [Global Food Security Index –vertailussa](#) ensimmäiselle sijalle. Vertailussa huomioidaan muun muassa ruoan kohtuuhintaisuus, saatavuus, laatu ja turvallisuus.

Suomessa on runsaat vesivarat ja [vesistressi-indeksi](#) on alhainen. Suosimalla kotimaista tuotantoa ei pahenneta muiden maiden vesipulaa.

Lähde: Luonnonvarakeskus, Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto, Kauppapuutarhaliitto, The Economist Impact

Kasvinviljely

- Vuoden 2023 viljasato oli noin 3 miljardia kiloa, mikä on 16 % kymmenen vuoden keskitasoa pienempi. Erityisesti ohran ja perunan sadot olivat pieniä.
- Luomuviljasato vuonna 2023 oli 21 % pienempi kuin vuonna 2022. Noin 5 % kaikesta tuotetusta viljasta oli luomuviljaa. Myös luomupeltoala pieneni viime vuodesta.
- Sekä tavanomaisen että luomurukiin sato oli kuitenkin keskimääräistä suurempi. Kauran sato oli keskimääräinen.

Vuonna 2023 lähes kaikkien peltokasvien sato oli tavanomaista pienempi. Sen sijaan herneen sato oli jo toista vuotta peräkkäin historian suurin, lähes 90 miljoonaa kiloa.

Sato, milj. kg	2022	2023	Luomun osuus 2023 tuotannosta
Vehnä	833	740	3 %
Ruis	64	91	12 %
Ohra	1411	1066	1 %
Kaura	1174	1008	9 %
Sokerijuurikas	380	421	..
Rypsi ja rapsi	56	41	8 %
Herne	91	87	11 %
Härkäpapu	19	14	14 %
Peruna	533	498	2 %

Lähde: Luonnonvarakeskus

Eläintuotteiden tuotanto

- Lihantuotanto pysyi 2023 lähes samalla tasolla vuoteen 2022 verrattuna. Sianlihan tuotannossa on havaittavissa pientä laskua.
- Maitoa vastaanotettiin meijereihin 2 132 miljoonaa litraa.
- Suomalaisen maidon laatu on kansainvälisestikin hyvälaatuista: meijereihin toimitetusta maidosta 97,2 % oli parhaassa E-luokassa. Maidon hyvä laatu kertoo myös eläinten hyvinvoinnista.

ELVI-merkki on Suomen ensimmäinen riippumaton tuotantoeläinten hyvinvointimerkki.

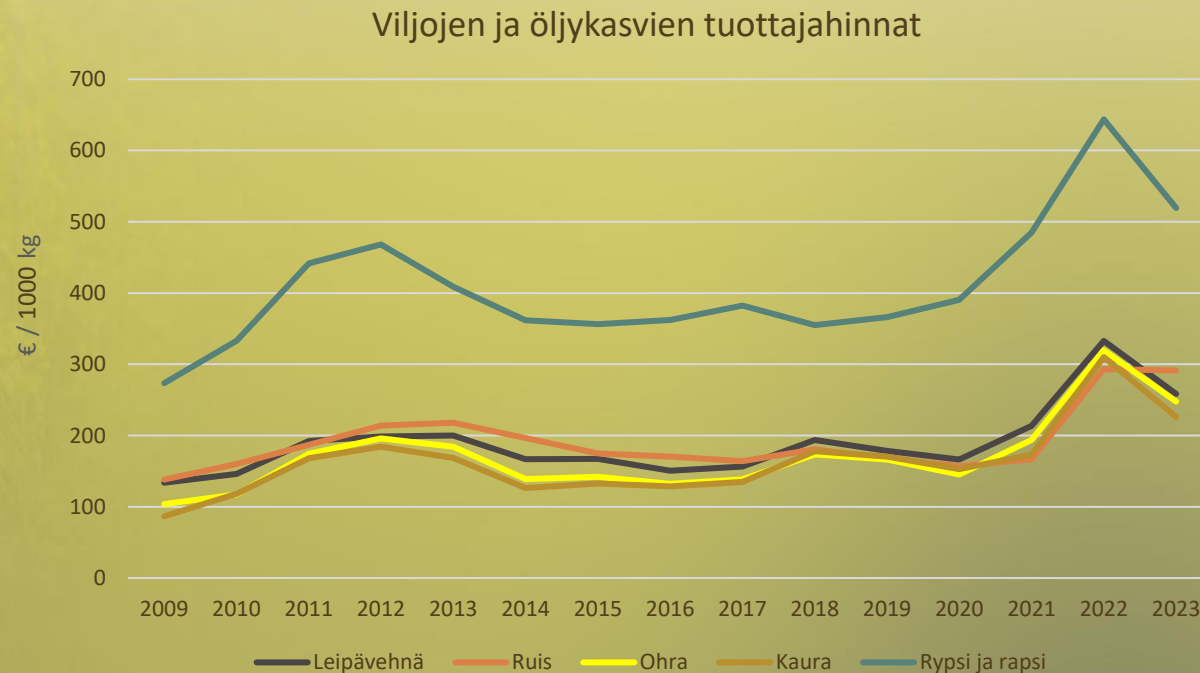
Tuotanto, milj. kg	2022	2023e	Luomun osuus tuotannosta
Sianliha	170	159	0,4 %
Naudanliha	85	85	4 %
Siipikarjanliha	147	144	..
Lampaanliha	1,3	1,1	20 %
Poronliha	1,6	1,7	..
Kananmunat	76	75	6 %
Maito (milj. litraa)	2 193	2 174	3 %

Lähde: Luonnonvarakeskus, Paliskuntain yhdistys, Ruokavirasto

Tuottajahintojen kehitys

- Vuonna 2023 viljan tuottajahinnat laskivat noin 20 %. Vain rukiin tuottajahinta pysyi lähes samana edellisvuoteen verrattuna. Viimeisen vuosikymmenen aikana viljojen tuottajahinnoissa on ollut suurta vaihtelua.
- Lihan ja maidon tuottajahinnat nousivat noin kymmenellä prosentilla.

Ajantasaiset viljojen, palko- ja öljykasvien tuottajahinnat löytyvät [Vilja-alan yhteistyöryhmä VYR:in](#) sivuilta

Tuottajahinta €/kg	2023	Muutos 22/23, %
Maito (snt/litra)		
tuottajahinta keskimäärin	52,0	11 %
meijerin jälkitili	0,5	-67 %
Naudanliha	4,2	9 %
Luomunauta	4,4	6 %
Sianliha	2,2	9 %
Broilerinliha	1,8	9 %
Karitsanliha	5,7	9 %
Kananmunat	1,5	9 %

Lähde: Luonnonvarakeskus, Kasvistiето Oy, Tilastokeskus

Marjat ja sienet

- Luonnonmarjasato oli vuonna 2023 keskinkertainen, ja mustikkasato oli huono. Luonnonmarjojen kauppantulomääriin vaikutti myös ulkomaalaisten poimijoiden määrän romahtaminen.
- Sienten sato oli edellisvuotta parempi, mutta alueellinen vaihtelu oli hyvin suurta.

Luonnonmarjojen kauppantulomäärät, 1 000 kg	2022	2023
Mustikka	9360	4017,6
Puolukka	8295	5152,3
Lakka	269	80,5
Muut luonnonmarjat	43,2	47,8
Yhteensä	17 968	9 298

Puutarhamarjojen kokonaissadot, milj. kg	2022	2023
Mansikka	16,1	13,9
Musta- ja viherherukka	1,6	1,1
Puna- ja valkoherukka	0,4	0,3
Vadelma	1,5	1,4
Karviainen	0,07	0,03
Yhteensä	20,0	17,0

Luonnonsienten kauppantulomäärät, 1 000 kg	2021	2022
Keltavahvero	36	84,8
Herkkutatit	41	99,4
Rouskut	6	35,4
Muut luonnonsienet	30,7	..
Yhteensä	115	275

Marjoihin liittyy runsaasti erilaisia termejä. Tutustu [marjasanastoon Arktiset Aromit ry:n sivulla](#)

Luvut eivät sisällä suoramyyntiä kuluttajille ja suurkeittiöille eikä kotitalouspoimintaa.

Lisää tietoa luonnonmarjojen ja -sienten kauppantulomääristä löydät Ruokaviraston [MARS! raportista!](#)

Lähde: Luonnonvarakeskus, Ruokavirasto

Elintarviketeollisuus

Elintarviketeollisuuden rakenne

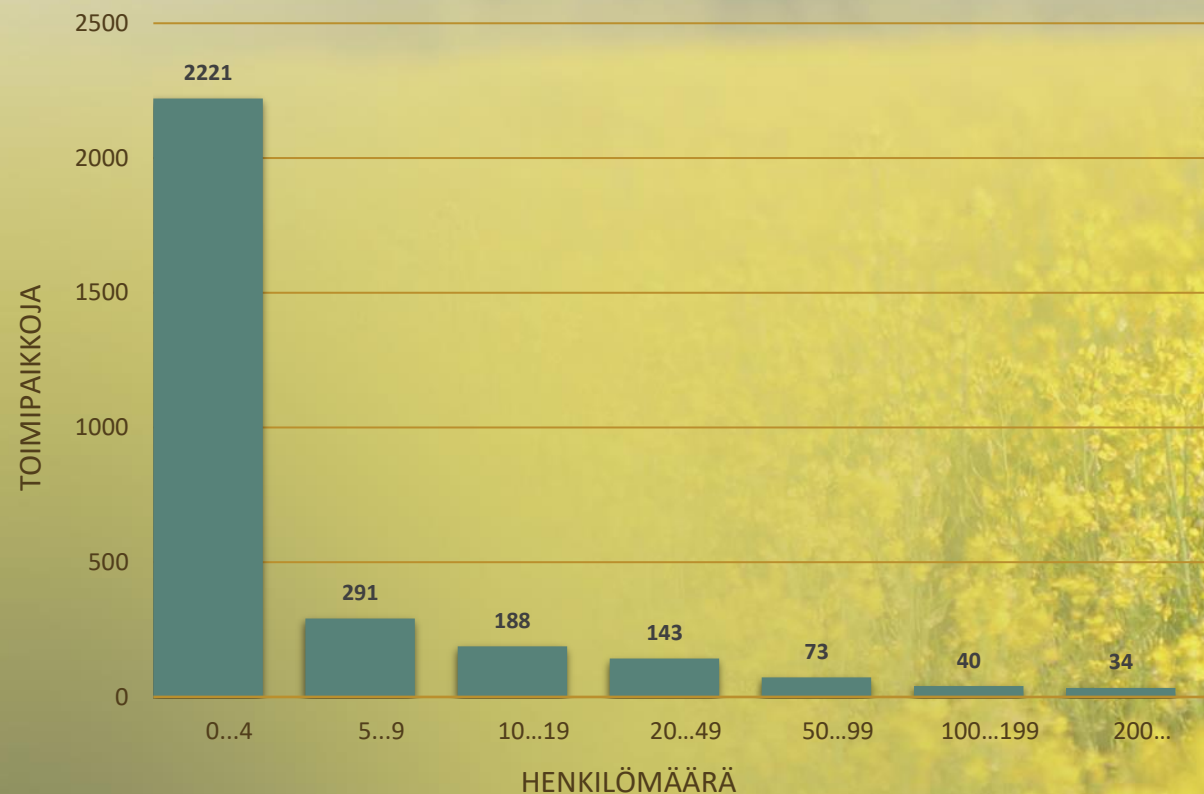
- Vuonna 2023 Suomessa oli yhteensä 2629 elintarvike- ja juomateollisuuden yritystä. Näistä suuri osa oli pieniä ja keskisuuria yrityksiä.
- Suomessa panostetaan tuotekehitykseen: elintarviketeollisuuden tutkimus- ja kehitysmenot vuonna 2022 olivat 0,58 % tuotannon bruttoarvosta. EU:n vastaava luku vuosina 2018-2020 oli 0,22 %.

Elintarviketeollisuuden yritykset arvioivat, että uudet verolinjaukset tulevat vaikuttamaan alan investointihalukkuuteen ja työllistämiseen.

[Tutustu Elintarviketeollisuusliiton tiedotteeseen.](#)

Elintarvike- ja juomateollisuuden toimipaikat yrityskoon mukaan 2022

Lähde: Aitojamakuja, Tilastokeskus, FoodDrinkEurope, Elintarviketeollisuusliitto ry

Elintarviketeollisuuden suurimmat toimialat

- Vuonna 2022 elintarviketeollisuuden toimipaikkoja oli eniten leipomotuotteiden, makaronien ym. valmistuksen alalla.
- Henkilöstöltään suurin toimiala oli teurastus ja lihatuotteiden valmistus, toiseksi suurin oli leipomotuotteiden, makaronien ym. valmistus.
- Suurimmat liikevaihdot olivat teurastuksen ja lihatuotteiden valmistuksen sekä juomien valmistuksen toimialoilla.

[Tutustu suomalaisen elintarviketeollisuuden vastuullisuustekoihin](#)

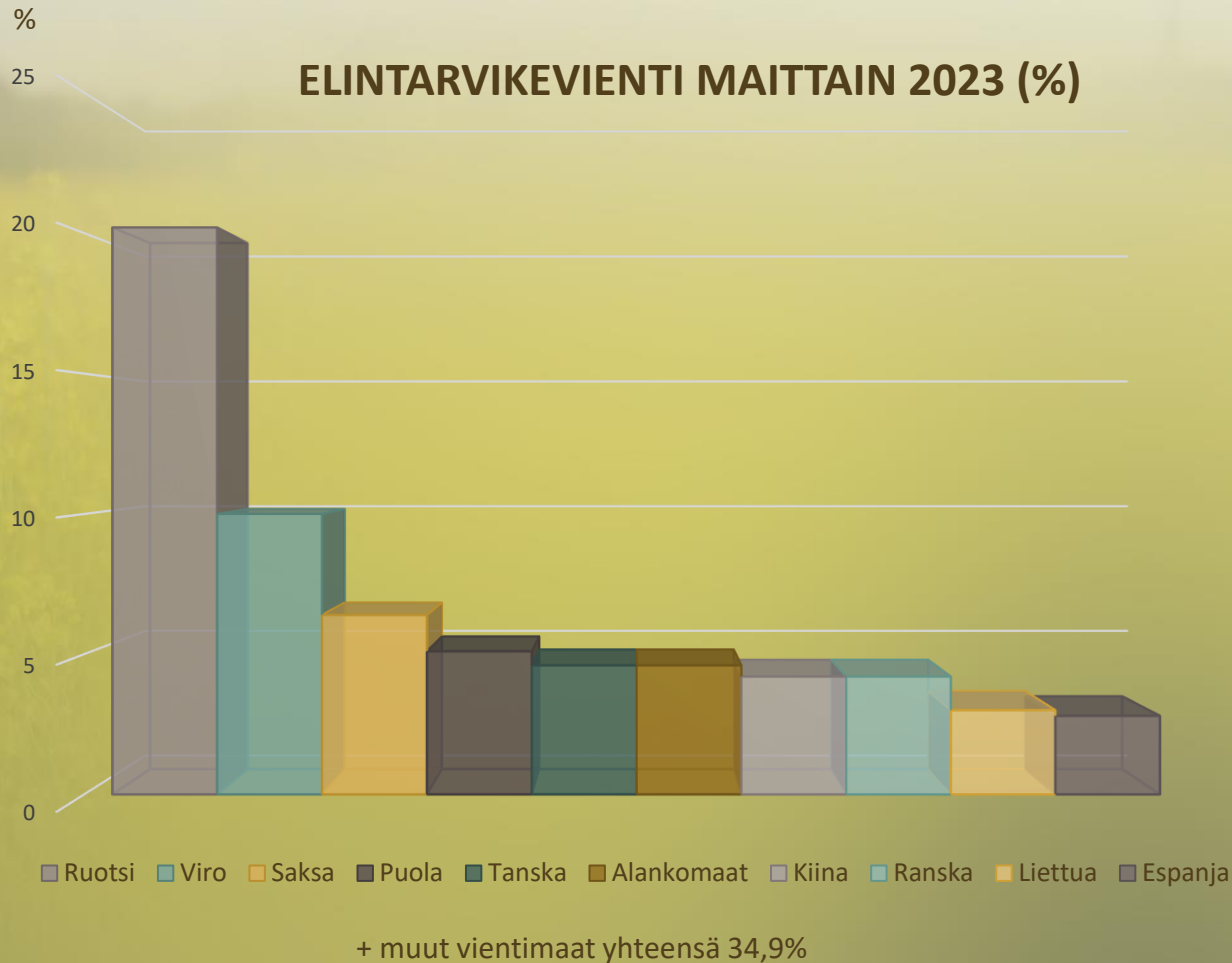
Toimiala	Toimipaikat	Henkilöstö	Liikevaihto, 1000€
Teurastus ja lihatuotteiden valmistus	261	7 844	3 014 334
Kalan, äyriäisten ja nilviäisten jalostus	169	946	440 184
Hedelmien ja kasvien jalostus ja säilöntä	237	2 125	745 315
Perunoiden jalostus ja säilöntä	46	395	157 030
Kasvi- ja eläinöljyjen ja -rasvojen valmistus	19	185	92 421
Maitotaloustuotteiden valmistus	104	4 634	2 513 912
Mylly- ja tärkkelystuotteiden valmistus	88	1 143	643 634
Leipomotuotteiden, makaronien ym. valmistus	1 153	7 092	1 368 271
Muiden elintarvikkeiden valmistus, josta	536	6 069	1 928 771
Sokeri	5	202	131 860
Kaakao, suklaa ja makeiset	81	1 171	338 938
Tee ja kahvi	51	484	301 537
Eines- ja valmisruuat	126	2 399	543 496
Ravintovalmisteet ja dieettiruuat	14	325	182 983
Juomat	318	2 989	1 518 445
Alkoholijuomat	249	2 687	1 380 330
Elintarviketeollisuus yhteensä	3 457	40 690	15 301 461

Taulukon tiedot ovat vuodelta 2022.

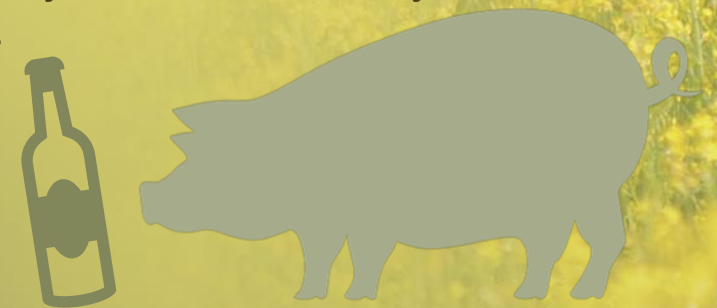
Lähde: Tilastokeskus

Elintarvikevienti

Suomalaisia elintarvikkeita vietiin maailmalle 2,2 miljardilla eurolla vuonna 2023. Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoite kaksinkertaistaa elintarvikevienti vuoteen 2031 mennessä.

- Vuonna 2023 Suomi vei EU-maihin erityisesti tuoretta kalaa, alkoholijuomia, voita ja kauraa.
- Tärkeimmät Kiinaan viedyt elintarvikkeet olivat maitojauhe, muut maitovalmisteet ja muu liha ja eläintenosat.
- EU:n ja Kiinan ulkopuolisiin maihin vietiin esimerkiksi maitojauhetta, sianlihaa ja alkoholijuomia.

Lähde: Tulli, Elintarviketeollisuusliitto ry

Elintarviketuonti suhteessa vientiin

Maataloustuotteet 2023

Maataloustuotteet	Tuonti, milj. €	Vienti, milj. €
Tee	14	1,0
Raakakahvi	200	4,0
Hedelmät	340	6,5
Linnunmunat	7,9	26
Tuore kala	356	225
Marjat	46	1,2
Mustikat	4,1	0,06
Mausteet	21	15
Pähkinät	34	0,65
Raakasokeri	30	0,56
Vihannekset ja peruna	253	10
Viljat	67	126
Kaura	0,39	98
Yhteensä	1497	417

Jalostetut elintarvikkeet 2023

Jalostetut elintarvikkeet	Tuonti, milj. €	Vienti, milj. €
Alkoholijuomat ¹⁾	349	180
Olut	40	25
Virvoitusjuomat ja kivenn.vedet	188	42
Mehut	101	5,0
Rypsi- ja rapsiöljy	28	8,2
Margariini	27	11,4
Hedelmäsäilykkeet	90	4,5
Vihannes- ja kasvissäilykkeet	123	3,9
Sokeri ja hunaja	115	145
Sokerikemian tuotteet	8,2	106
Hunaja	10	0,1
Kahvi (instant ja paahdettu)	107	45
Kala- ja äyriäisjalosteet	151	11
Kalapakasteet	39	11
Keitot ja tomaattikastikkeet	52	2,3
Lastenruuat	25	5,0

¹⁾ Sis. mietojen ja väkevien alkoholijuomien lisäksi väkiviinat sekä etikan ja etikahaposta valmistetut etikankorvikkeet.

Jalostetut elintarvikkeet	Tuonti, milj. €	Vienti, milj. €
Liha	382	181
Sika	54	76
Nauta	76	40
Siipikarja	41	11
Maitotalous	484	455
Maitojauhe	6,2	119
Juusto	348	46
Voi ym. maitorasvat	4,6	168
Maltaat	4,7	22
Marja- ja vihannespakasteet	94	23
Perunapakasteet	49	0,51
Jauhot ja myllytuotteet	172	81
Ruisjauhot	0,18	0,11
Rehut	442	105
Makeiset	360	136
Suklaa	162	78
Tärkkelystuotteet	86	22
Jalostetut yhteensä	4219	1739

Tuonnin kokonaisarvo vuonna 2023 oli 5 716 milj. € ja viennin 2 156 milj. €.

Lähde: Tulli, Elintarviketeollisuusliitto ry

A smiling woman with dark hair, wearing a red leather motorcycle jacket and a black and white striped skirt, stands in a supermarket produce section. She is holding a carton of milk, a bottle of olive oil, and a bunch of fresh herbs. The background is filled with various fresh produce, including tomatoes, eggplants, and cucumbers, displayed in black crates. The text 'Päivittäistavarakaupat' is overlaid in white on the image.

Päivittäistavarakaupat

Päivittäistavarakauppa

- Vuoden 2024 alussa Suomessa oli yhteensä 4 406 päivittäistavarakauppaa.
- Myymälätyypeistä yleisimpiä ovat isot valintamyymälät ja supermarketit. Myös kategoria ”erikoismyymälät, kauppahallit ja päivittäistavaran verkkokauppa-toimijat²⁾” on suuri.
- Vuonna 2023 suurin osa myynnistä tehtiin isoissa supermarketeissa ja hypermarketeissa.

[Tutustu päivittäistavarakaupan vastuullisuustekoihin](#)

Myynnin jakautuminen 2023	milj. €
Hypermarketit ¹⁾	7012
Tavaratalot	436
Supermarketit, isot	8858
Supermarketit, pienet	2758
Valintamyymälät, isot	2136
Valintamyymälät, pienet	369
Pienmyymälät	143
Erikoismyymälät, kauppahallit ja pt-verkkokauppa-toimijat ²⁾	321
Halpahintamyymälät, osa päivittäistavaravalikoimaa	633
Huoltoasemamyymälät, osa päivittäistavaravalikoimaa	129
Yhteensä	22796

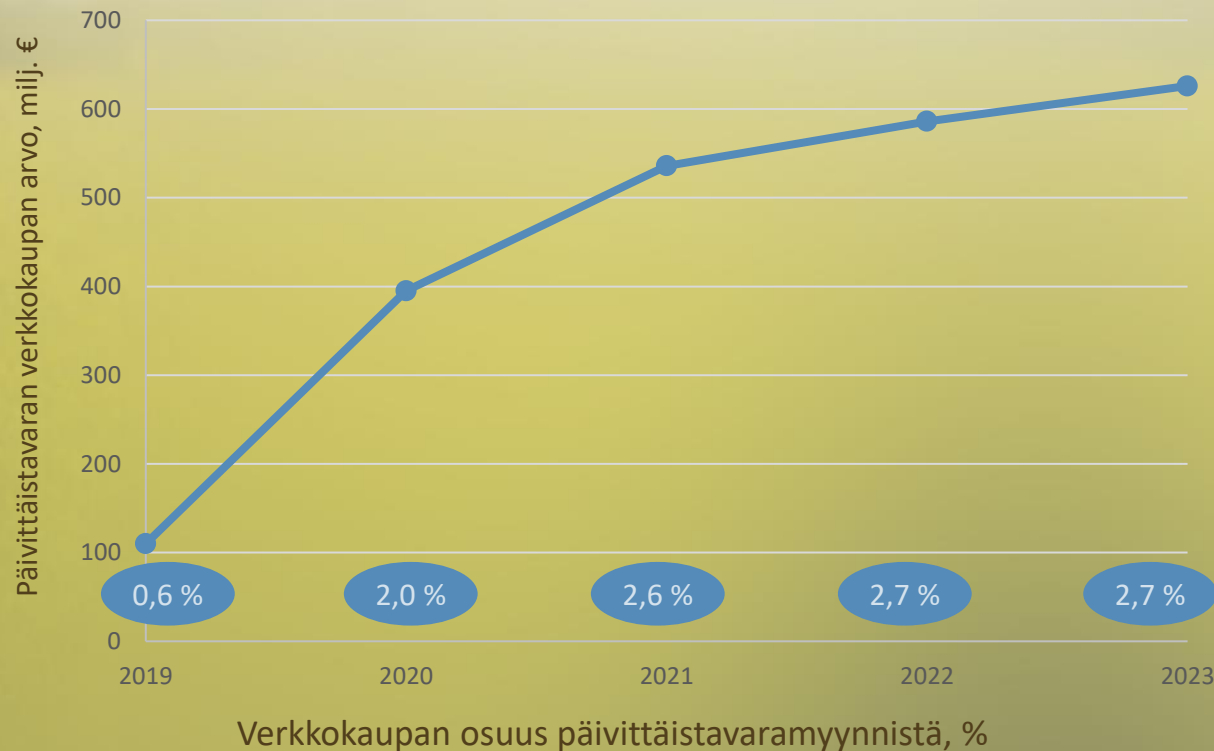
¹⁾ K-Citymarket, Prisma ja Minimani.

²⁾ Vain verkkomyyntiä harjoittavat.

Lähde: NielsenIQ Päivittäistavaramyymälärekisteri

Päivittäistavaroiden verkkokauppa

Päivittäistavaroiden verkkokaupan kehitys

Luvuissa on mukana sekä ainoastaan verkkokauppaa harjoittavien kotimaisten toimijoiden myynnit että fyysisten myymälöiden yhteydessä toimivien verkkokauppojen myynnit

- Verkkokaupan osuuden kasvu päivittäistavaramyynnistä on tasoittunut: vuonna 2023 osuus oli sama kuin aiempänä vuotena, eli 2,7 %.

Verkkokaupan roolia päivittäistavara-kaupassa on tutkittu useassa suomalaisessa opinnäytetyössä ja pro gradu -tutkielmassa. Tutustu esimerkiksi [Hanna Anderssonin](#), [Venla Kortströmin](#) ja [Niko Piipon](#) tekemiin tutkielmiin.

Lähde: NielsenIQ Päivittäistavaramyymälärekisteri

A woman wearing a dark blue dress with white polka dots is standing in a grocery store aisle. She is holding a small, light-colored product in her hands and examining it. The aisle is filled with various packaged goods, including bags of snacks and boxes of cereal. The lighting is bright and even. The text "Elintarvikkeiden kulutus" is overlaid on the image in a white, bold, sans-serif font.

Elintarvikkeiden kulutus

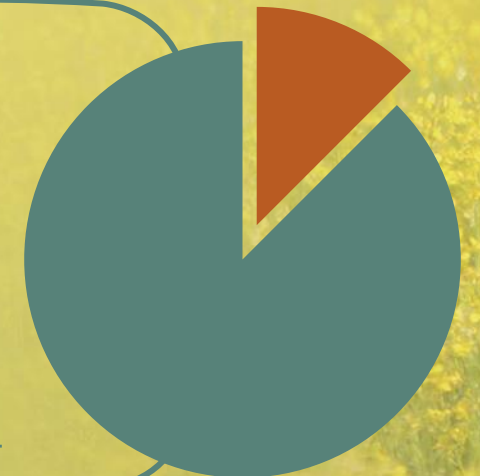
Ravintomenot

Kotitalouksien ravintomenot asukasta kohti, 2023e

	€/vuosi	%
Viljatuotteet ja leipä	436	16
Liha ja lihatuotteet	449	17
Kala ja äyriäiset	122	4
Maitotuotteet, juusto ja kananmunat	481	18
Öljyt ja rasvat	68	2
Hedelmät ja marjat	216	8
Vihannekset	254	9
Perunat	36	1
Sokeri, hillot, hunaja, suklaa ja makeiset	240	9
Kahvi, tee ja kaakao	90	3
Muut	328	12
Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat yhteensä	2720	100

- Vuonna 2023 suomalaiset käyttivät elintarvikkeisiin ja alkoholittomiin juomiin keskimäärin 2720 €/henkilö.
- Eniten rahaa käytettiin maitotuotteisiin, juustoon ja kananmuniin, lihaan ja lihatuotteisiin sekä viljatuotteisiin ja leipään.

Hintojen noususta huolimatta vuonna 2023 suomalaisten kokonaiskulutuksesta vain 12 % meni elintarvikkeisiin ja alkoholittomiin juomiin. Luku on yksi Euroopan maiden pienimmistä. Lisää kulutusmenoista [Eurostatin tilastosivulla](#)

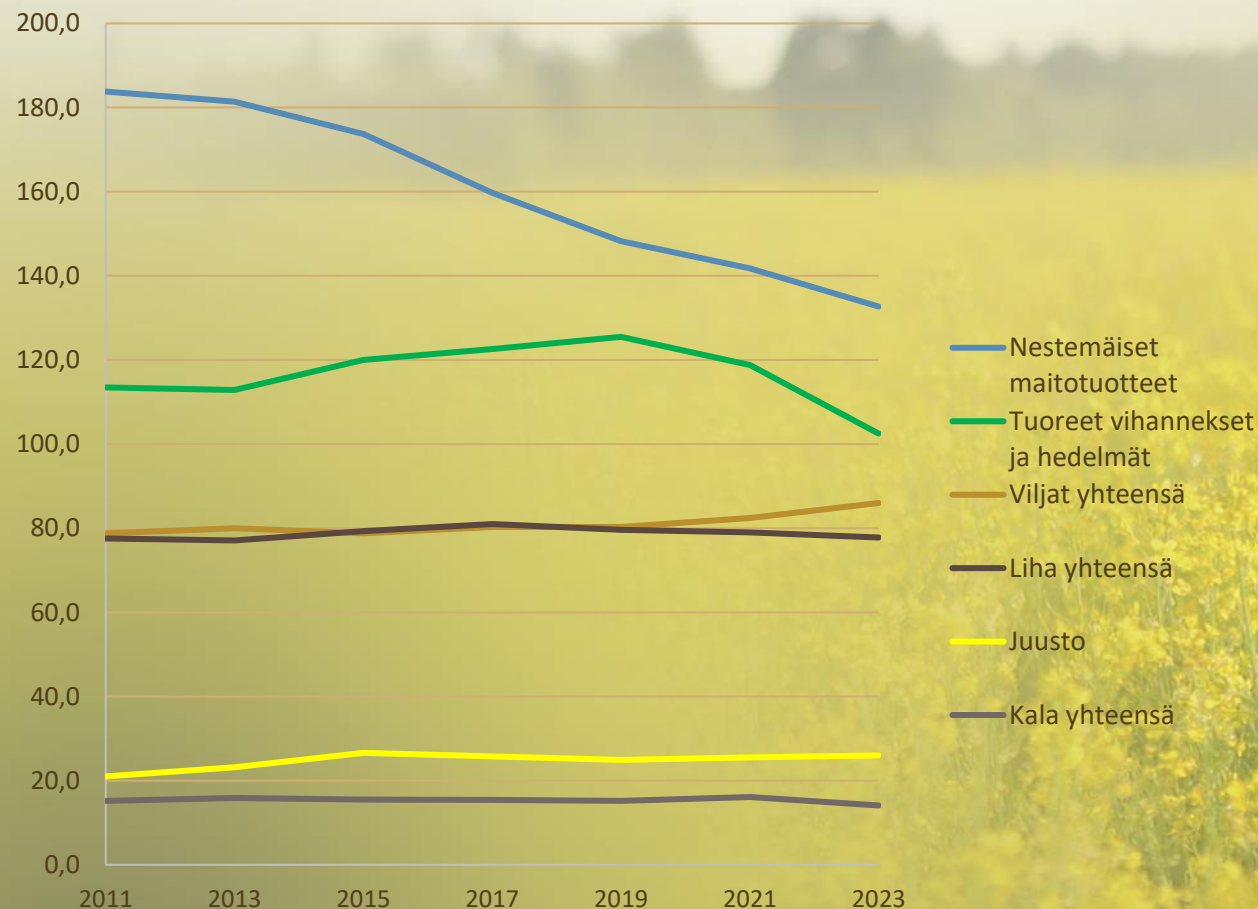
■ ruoka ■ muut kulutusmenot

Lähde: Laskettu Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito -luvuista, Eurostat

Elintarvikkeiden kulutus henkilöä kohden

- Nestemäisten maitovalmisteiden kulutus on vähentynyt. Sen sijaan juuston kulutus on hieman kasvanut.
- Lihan kokonaiskulutus on pysynyt melko tasaisena. Siipikarjanlihan kulutus (30kg/hlö) ylitti tänä vuonna sianlihan kulutuksen (28kg/hlö).
- Viljojen kulutus kasvoi hieman, mutta kasvisten ja hedelmien kulutus laski.

Uudet pohjoismaiset ravitsemussuositukset julkaistiin vuonna 2023. Niissä suositellaan mm. lihan kulutuksen vähentämistä ja kasvisten lisäämistä. [Lue tiivistelmä suosituksista Ruokaviraston sivuilta!](#)

Lähde: Luonnonvarakeskus/Ravintotase

Nimisuojajärjestelmä

- EU:n nimisuojajärjestelmä tukee paikallisten erikoisuuksien säilymistä ja tunnettuutta. Se tuo tuotteille lisäarvoa helpottaen samalla markkinointia.
- Vuonna 2024 nimisuojaus on myönnetty 14 tuotteelle, joista kaksi on alkoholijuomia.
- Seitsemälle tuotteelle on myös haettu nimisuojaa, ja hakemukset ovat EU:n komission käsittelyssä.

Nimisuoja on tae siitä, että tuotteen alkuperä ja tuotantotapa tiedetään.

[Voit lukea eri nimisuojuokista ja -tuotteista Ruokatiedon sivuilta!](#)

Aito, perinteinen tuote (APT)

Suojattu alkuperänimitys (SAN)

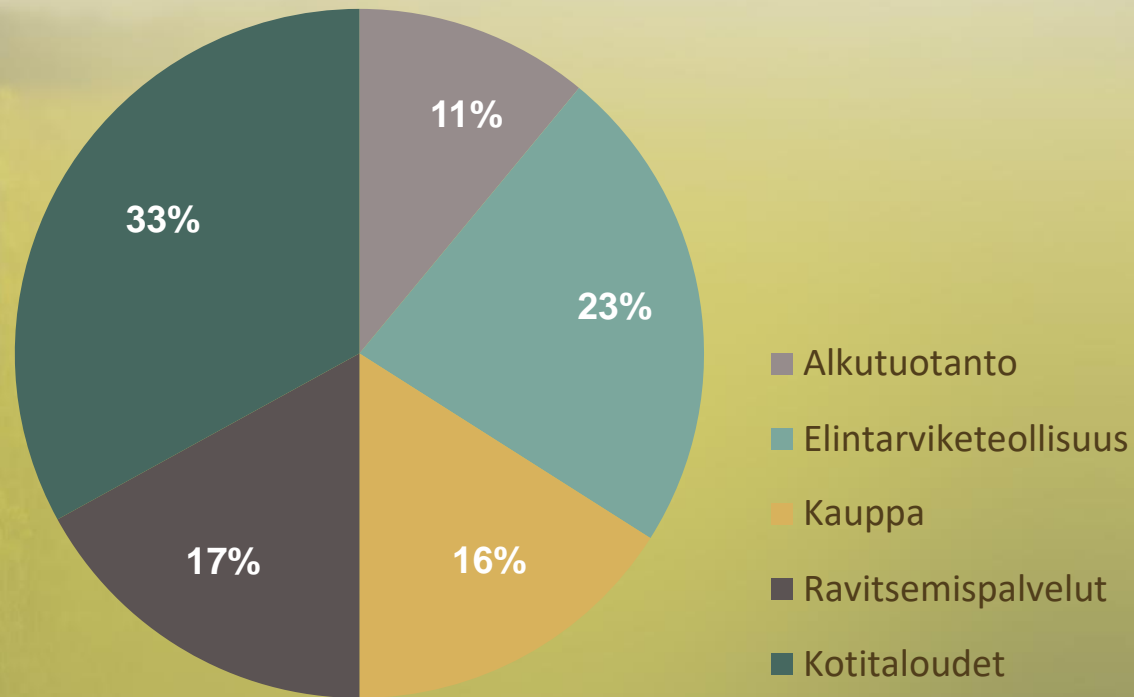
Suojattu maantieteellinen merkintä (SMM)

Tuotteen nimi	Nimisuoja- luokka	Hyväksymis- vuosi
Sahti	APT	2001
Kalakukko	APT	2001
Karjalanpiirakka	APT	2002
Lapin Puikula	SAN	1997
Lapin Poron liha	SAN	2008
Lapin Poron kuivaliha	SAN	2010
Lapin Poron kylmäsavuliha	SAN	2010
Kitkan viisas	SAN	2012
Kainuun rönttönen	SMM	2008
Puruveden muikku	SMM	2013
Suomalainen Marjalikööri /Suomalainen Hedelmälikööri	SMM	2017
Suomalainen Vodka	SMM	2018
Aito saunapalvikinkku	SMM	2022
Suonenjoen mansikka	SMM	2023

Lähde: Ruokavirasto, Aitojamakuja

Ruokahävikki ketjun eri osissa

Ruokaketjun eri osien osuus ruokahävikistä

- Suomessa muodostuu ruokahävikkiä arviolta 351–376 miljoonaa kiloa vuodessa. Ruokahävikki on alun perin syötäväksi tarkoitettua, ts. syömäkelpoista ruokaa, jota ei hyödynnetä ihmisravintona, rehuna tai muuna arvojakeena.
- **Suurin osa ruokahävikistä, 33 %, muodostuu kotitalouksissa.**

Paljonko voisit säästää vähentämällä ruokahävikkiä? Millainen on ruokahävikin hiilijalanjälki? Arvion omasta ruokahävikistäsi saat selville [Pauligin ja Luonnonvarakeskuksen hävikkilaskurista](#).

Lue lisää ruokahävikistä ja keinoista vähentää sitä [Hävikkiviikko-sivustolta!](#)

Lähde: Luonnonvarakeskus / Elintarviketeollisuuden ja ruokahävikin seuranta- ja raportointijärjestelmän rakentaminen ja ruokahävikkitietokartta

RUOKAA
OMASTA
MAASTA

Hyvää Suomesta

Kun ruoka tulee omasta maasta, sen tekijät tunnetaan ja tuotantoketju on jäljitettävissä. Puhdas maaperä, ilma ja vesi sekä fiksut toimintatavat takaavat, että suomalaiseen ruokaan voi luottaa – sen turvallisuus ja laatu ovat maailman huippua.

Alkuperämerkki, johon voi luottaa

Pakkauksesta löytyvä Hyvää Suomesta -merkki tekee suomalaisen ruokavalinnan helpoksi ja nopeaksi. Lyhykäisyydessään Hyvää Suomesta -merkki lupaa pakatuille elintarvikkeille **suomalaisen raaka-aineen ja työn**. Kriteerit ovat selkeät ja säännöt rakennettu niin, että järjestelmä toimii koko ruokaketjussa ja kaikissa tuotekategorioissa. Hyvää Suomesta -merkki kertoo, että ruokatuote on pellolta pöytään omissa käsissä.

Kotimaisen ruoan löytää helposti, sillä merkki on käytössä noin 350:llä eri elintarvikevalmistajalla – yhteensä yli 12 000 eri tuotteessa. Ja tuoteperhe kasvaa ja elää ajassa: uusia tuotteita syntyy koko ajan.

Lisätietoja alkuperämerkeistä ja kotimaisesta ruuasta ja sen tuotannosta: hyvaasuomesta.fi

Tietohaarukka 2024 – Tilastotietoa ruokaketjusta -julkaisun on tuottanut Ruokatieto Yhdistys ry yhteistyötahoina Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, ProAgria Keskusten Liitto ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf ja Luonnonvarakeskus Luke.

ProAgria

SLC

RUOKATIETO YHDISTYS RY | 040 710 4170 | ruokatieto.fi